

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-III/MW/1/20/17

Warszawa dnia 17 maja 2017 r.

Pani
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Związek Rzemiosła Polskiego przesyła opinie i uwagi do czterech projektów rozporządzeń, które zostały udostępnione w celu konsultacji społecznych :

1. Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. 2017 r. poz. 89)

Zmiany w rozporządzeniu wynikają z konieczności dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego ustroju szkolnego, wprowadzanego z dniem 1 września 2017 r.

Zmiany w projekcie rozporządzenia obejmują:

- dostosowanie nazw typów szkół wymienionych w rozporządzeniu do nowego ustroju szkolnego,
- uwzględnienie nowych poziomów wykształcenia: zasadniczego branżowego oraz średniego branżowego.

Uwagi do projektu:

W § 5 rozporządzenia zaproponowano zmianę brzmienia tylko w pkt 5, w związku ze zmianą struktury szkół należy dostosować brzmienie zapisów również w pkt 2, 4 i 7.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie praktycznej nauki zawodu

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki, formę realizacji kształcenia praktycznego, zakres realizacji warunków praktycznej nauki zawodu oraz trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w placówkach kształcenia praktycznego, placówkach kształcenia ustawicznego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, u pracodawców, a także w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Projekt rozporządzenia uwzględnia zakres spraw, które powinny być określone w umowie o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza daną szkołą, którą zawiera dyrektor szkoły z podmiotem przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu, w tym prawa i obowiązki podmiotów, u których odbywa się praktyczna nauka

zawodu. Ponadto projekt rozporządzenia określa kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia.

Uwagi do projektu:

- § 4 ust.2 pkt. 2 uważamy, że nie powinno się traktować umów o praktyczną naukę zawodu zawieranych pomiędzy dyrektorem szkoły a pracodawcą na zasadzie dualnego systemu kształcenia. Umowy takie nie spełniają kryteriów tego systemu uważamy, że utrzymanie takiego rozwiązania może powodować „wypychanie” ze szkół prowadzących kształcenia zawodowe umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawieranych pomiędzy pracodawcą a młodocianym;
- propozycja zmian zapisu w § 4 ust.4: należy wykreślić zapis „zajęć dydaktyczno – wychowawczych” i wpisać „roku szkolnego”. Zajęcia dydaktyczno – wychowawcze kończą się w zależności od organizacji danego roku szkolnego w końcu czerwca, natomiast zawarte umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego – zazwyczaj obejmują okres nauki od 1 września do 31 sierpnia. Pracodawcy mają często problem (szczególnie z uczniami kończącymi naukę zawodu) z zmotywowaniem ich do uczęszczania na zajęcia praktyczne do końca trwania okresu wymienionego w umowie, dlatego proponowana zmiana zapisu na „rok szkolny” pozwoliłaby uporządkować tę kwestię;
- w sytuacji uwzględnienia propozycji dotyczących § 4 ust.4 w całości wykreślić ust.5 tego paragrafu;
- § 4 ust. 10 wyklucza możliwość zgłaszania dyrektorowi szkoły wniosków do treści nauczania przez pracodawców, u których odbywają się na zasadzie dualnego systemu kształcenia zajęcia praktycznej nauki zawodu w oparciu o zawartą umowę o pracę z młodocianym pracownikiem. Proponujemy wkreślić z treści zapis o brzmieniu: „o której mowa w § 7”;
- § 7 ust. 1 szczegółowo określa co ma się znaleźć w umowach zawieranych pomiędzy szkołą a pracodawcą. Jakie elementy zawierać ma natomiast umowa zawierana przez pracodawcę z młodocianym pracownikiem - reguluje ustawa Kodeks Pracy i rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego pracowników młodocianych. Do dyskusji pozostawiamy kwestię, czy nie powinny się znaleźć takie odniesienia np. w § 4 ust.2 pkt.1, lub jako dodatkowy ustęp w § 7 tego rozporządzenia w stosunku do umów zawieranych pomiędzy pracodawcą a młodocianym pracownikiem;
- § 9 ust.1 stanowi o zapewnieniu przez organy prowadzące szkoły środków finansowych dla pracodawców za realizację praktycznej nauki zawodu w ich zakładach. Wynika z nich, że np. refundacja pracodawcom wypłacanego wynagrodzenia instruktorom praktycznej nauki zawodu przez organy prowadzące szkoły może wynosić do 1802 zł za miesiąc (dane z 2015 roku). Dodatkowo mogą być refundowane do wysokości 20% koszty odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej itd. Wszystkie te elementy mogą decydować, że zawieranie umów o praktyczną naukę zawodu pomiędzy szkołą a pracodawcą może być bardziej atrakcyjne dla pracodawców niż zawieranie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego pomiędzy pracodawcą i młodocianym pracownikiem. Potrzebą chwili jest podejmowanie działań i niezbędnych starań by uatrakcyjnić tę formę kształcenia, m.in. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów kształcenia (nie waloryzowanej od kilku lat) otrzymywanej przez pracodawcę po zakończonym cyklu nauki. Przy tej okazji pod rozwagę wskazujemy potrzebę podniesienia stawek minimalnego wynagrodzenia wypłacanego młodocianym pracownikom, a co za tym idzie refundowania pracodawcy

kosztów wynagrodzeń i opłacanych od nich składek. Może to spowodować większe zainteresowanie młodzieży podejmowaniem nauki zawodu w rzemiośle;

- § 11 ust. 1 proponujemy by opiekunowie praktyk zawodowych, podobnie jak osoby prowadzące zajęcia praktyczne musiały posiadać kwalifikacje wymagane od instruktorów praktycznej nauki zawodu.

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie przypadków, w jakich do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w jakich osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy

Zasadniczo niniejsze rozporządzenie nie wprowadza zmian w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia, uwzględnia jedynie zmiany ustroju szkolnego – likwidację gimnazjum oraz wprowadzenie ośmioletniej szkoły podstawowej.

W rozporządzeniu przewiduje się:

1. możliwość przyjmowania do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych osób, które najpóźniej w dniu rozpoczęcia zajęć dydaktyczno-wychowawczych ukończyły 16 lat, jeżeli mają opóźnienie w cyklu kształcenia i nie rokują ukończenia szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży, a także
2. możliwość przyjmowania do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych osób, które najpóźniej w dniu rozpoczęcia zajęć dydaktyczno-wychowawczych ukończyły 16 lat, jeżeli mają opóźnienie w cyklu kształcenia związane z sytuacją życiową lub zdrowotną uniemożliwiającą lub znacznie utrudniającą podjęcie lub kontynuowanie nauki w szkole ponadpodstawowej dla młodzieży.

Uwagi do projektu:

Projekt odnosi się do młodzieży, która ukończyła 16 lat lub 15 lat a nie uwzględnia młodzieży, która rozpoczęła naukę w wieku 6 lat. Przy uwzględnieniu 8 klasowej szkoły podstawowej uczniowie ci będą mieli ukończone 14 a nie 15 lat. Dlatego uważamy, że należy zmienić wiek młodzieży w § 1 pkt. 1 na 15 lat, a w § 2 i 3 na 14 lat.

4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia uwzględnia zmiany ustroju szkolnego, tj. wprowadzenie trzyletniej branżowej szkoły I stopnia oraz dwuletniej szkoły II stopnia.

W projekcie rozporządzenia nie wprowadza się zasadniczych zmian w stosunku do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie *szczególonych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 673).

Uwagi do projektu:

- w § 4 ust.1 dodać ust. 1 a o treści: „Obowiązek składania deklaracji przez ucznia branżowej szkoły I stopnia nie obowiązuje młodocianych pracowników realizujących zajęcia praktyczne na zasadach dualnego systemu kształcenia w oparciu o umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, który przystępuje do egzaminu zawodowego określonego w odrębnych przepisach.” Propozycja nasza wynika z faktu, iż mimo przekazywania szkole przez młodocianych pracowników kopii umów zawartych z pracodawcą, dyrektorzy szkół czasami odbierają od nich deklaracje o zamiarze przystąpienia do egzaminu zawodowego przed OKE, co pociąga za sobą określone konsekwencje.
- w § 10 ust. 1 po słowach „spośród zatrudnionych u niego pracowników” postawić przecinek i dodać treść: „spełniających jedno z wymagań dotyczących instruktorów praktycznej nauki zawodu, określonych w odrębnych przepisach”.